

גיליון "העולם הזה" שיצא לפני 25 שנה בדיוק, סיקר את מערכת הבחירות לכנסת, הערך הערכות לגבי תוצאותיהן, והקיץ אליה העניינות לקום בעיקבותיהן. ככתבת-חקירה פועלת משכר הקרח של חודש הבחירות, והוכח כי המשבר נובע ממשרדו של שר-המיסור והתעשייה, דב יוסף, אשר סרב לאשר בקשות לייבוא אמזניאק, החומר החיוני לייצור קרח.

השבוע לפני 25 שנה התחוללו מהומות על רקע גזעי בארצות-הברית. שלוח "העולם הזה" בארצות-הברית, מונטי גייקובס, מרווח עליהן. לא נפקד תיאור מישפמו של סרו צבי אל-פלג,

"העולם הזה" 718, התאריך 2.8.51

..בן גוריון 'ביא עוד 50,000 קולות מעיראק... יעשה בחירות

חדשות - ואז שלום לחופש בישראל... * גוי של הפועל

המיזרחי * על "אלה שברחו בזמן המלחמה לחו"ל"

אותו הנשף המפורסם במדיטון סקוויר נארן. כי זוועה מוסיקלית כזאת מזמן לא הודמן לי לשמוע. אבל מה מזור הדבר? נשאר אצלי הרושם כי מר נרדי הוא שהיה מיסכן באותו ערב, כי הוא ניגש והצטדק על העירובייה ששררה במוסיקה שלו. ר אמר כאילו לא הספיק לו הזמן להכין את הכל. אבל אני ניחמתי באמרי כי זה לא כל כך גורא. אכן, נכון הוא. אני הייתי המום. אבל המיסכן היה הוא, הקומפוזיטור נרדי.

הנני מסיים את הפרשה הזאת ולא אוסיף להוותכה עוד, מאחר וצורת-תשובתו של הצד שכנגד חורגת ממיסגרת הוויכוח הרבנותי.

משה וילנסקי, תל-אביב

ביאליק והפרוקים

מיכתבו הניבוי של יחזקאל בנקיר (העולם הזה 717). הכותב כי מתוך עבודה משותפת עם הפרוקים הכיר את טיפוסם. מזים את הדיעה שאין אפליות נגד הפגני קים. אני מקווה כי לא רחוק היום שהי פרנקים יהיו את הרוב במדינה, הודות לעליה התיאורנית וגם לעליה הפנימית, שי טיפקה למחירת העברית את החיילים ה אמיעים ביותר של צבא ישראל. לא כי יחזקאלים ומנדלי, הכלבים והחתולים, אשר שארדים הם יש בן יחיד או שני בנים, שברחו בזמן המלחמה לחו"ל כדי "להשי תלם בלימודים".

חיים טפה, שכונת התקווה

אנשים

* פקודתו האחרונה של מלך ירדן, לפני הרצחה, היתה מינוי-כבוד לדרגת מיג'ור בלגיון הערבי. בעל המינוי: האמיר חוס'ין, בן ה-11. נגד המלך ובן ירדש העצר טלא, הלומד בבית-ספר לונדוני.

* ממנהיגי הציונים הכלליים שבלטו בי איהשתתפתם בפולמוס הבחירות: אב רהם קריניצי, ראש עיריית רמת-גן, שכ עבר, אחר ביקור-בוק באנגליה ובצרפת, לבית מרפא שווייצרי.

* ראש ממשלתה בן ה-61 של הודו ג'וואהרלאל נהרו, הביע דעה אי שית לפני מיפלגתו, מיפלגת הקונגרס: "יתכן והגיעה שתי להסתפר. מוחות רעני גים יוכלו להאיר היטב את בעיותינו המסור בכות". דבר שלא מנע ממנו להתמסר, לי מחרת, לתיכונן תוכנית-החומש, שתדרוש לפחות מיליארד וחצי לירות.

* כאשר שגרירות ארצות-הברית בי מדריד החזירה לבית-הלבן תמונה גשכחת כימעט של נשיאה הראשון של ארצות-הברית, ג'ורג' וושינגטון, גילה הנשיא ה-31 של ארצות-הברית, ריי טרומן, כי התמונה צוירה כאשר וושינגטון לא הרכיב את שיניו התותבות (עשויות העץ). מומחי-אמנות שנסתייעו ברופאי-שיניים, מדדו את אפו, סנטרו ושפתו של וושינגטון, וישו את התוצאות לתמונות אחרות. התוצאה: טרומן צדק.

* רופאי-גשים רומי לא התאפק: אחרי שציפה במשך שנה וחצי לתשלום אלף וחמש מאות לירות שכר רופא מסייע בלידת בנה האיטלקי של אינגריד ברגמן, הגיש תביעה מישפטית נגד בעלה, הנמאי ומפיץ-הסרטים רוברטו רוסליני.

* כיום חבר מועצת עיריית תל-אביב, נציג שכונת-התיקווה.

** כיום המלך חוסיין.
*** אביה של ראש-ממשלת הודו בהווה, אינדירה גאנדי.

דרכי חיים

"אני מאמין בישו"

"אתה אדוק?" נשאל אזרח באחד מכפרי ישראל. "לא! איני מאמין בישו!" השיב הנשאל, אנטוני וייארה, ספרדי-נוצרי שב התנדב לשירות ההגנה בימי המלחמה ושהופיע בימי תעמולת-הבחירות כדמות עזר לרשימה דתית.

מקום ההופעה: כרות-בחירות של הפועל המיזרחי. המראה את מגיני ישוב התנועה בארות-ייצחק בהפצילם מגל'די, המוצב ליד שוחה, הנמצאת לפני בית-מגורים נקוב קליעים ופצצות.

"זה אני וזה חבר שלי, הנריק מיורחי, מח"ל מצרפת שנפל במיבצע עי"ן, הסביר וייארה. הוא היונה, יחד עם הנריק, צוותי מילקע משובח, והתפרסם בכינוי פדרו. אנטוני-פדרו הוא נוצרי ריפובליקאי שונא-פרנקו, שנבלט מספרד על סמך דרכון אחיו (פלנגיסט ספרדי, שנהרג בדיוויזיה הכחולה, שהתנדבה למלחמה ברוסיה) חי בצרפת, עלה ארצה באביב 1948, כדי לקחת חלק במלחמת-העצמאות הישראלית. אולם מכל שעבר עליו בארץ (צבא, חבלי-שיקום והתיישבות), התמיהה אותו תמונתו, שהתנוססה תחת ו"י פועל-מיזרחי כחול ביותר. "אני באמת לא אדוק", הסביר.

המעמד העלישי

ושם חסרות ישע

תכסיס מיוחד במינו המציאו סוכנים מפ לגתיים באחד מכפרי המשולש הקטן: ה גשים הערביות, שקיבלו מראשי החמולות את ההוראות במי לבחור, הצטיידו בפתקי הבחירות המתאימים והתביאום על חזיתן. בכניסה לאולם הקלפי נתקלו בצעירים חסדי מיפלגות אחרות, תקיפים, שתבעו מהן, כדבר מובן מאליו: "תנו לנו את הגיירות!" הנשים, שאלה בחירותיהן ה ראשונות, צייתו, מסרו את הפתים. כשנכנסו הנשים לחדר הקלפי, נתבקשו לבחור להן פתקים מבין ערמות המיפלגות. הנשים עמדו חסרות-ישע: מכיוון שאינן יודעות קרוא וכתוב, לא יכלו לבחור.

מכתבים

מלחמת הפיזומים

ובכן חטאתי! ויסלח לי הציבור, ניגנתי בבית-קפה. אבל יש לי נחמה. גם חברי-למיקצוע, מר יהוה שטראוס, ניגן מוסיקה לריקודים. וזה כלל וכלל לא הניק לו. והנה יושבים בתוכנו כמה קומפוזיטור רים מצויינים, אשר מנגנים או ניגנו בבתי קפה, ויצירותיהם מבוצעות על במות רצי גיות מאד, אשר לשואו ישתדל מר נרדי להגיע אליהן.

גם בנקודה השניה הנני מודה ומתודה כי צודק מר נרדי: הייתי המום מאוד ב

* מגל'ד - ראשי-תבות של מכות ריה 34 (בגרמנית) - המחתה הקל של צה"ל במלחמת-העצמאות ואחריה.

בחירות

האדמה שלא רעדה

שלושה ימים לפני הבחירות נפל פחד מפא"י על הכל. תיקוחה של מפא"י להשיג רוב מוחלט בעזרת העולים החדשים והעי רבים, החלה מוצאת מאמינים גם בין אויביה. החלום של שילטון-יחיד מפא"י, שביא בעיקבותיו התנקת חופש הביטוי, גייס שני תוחמים עיתונאיים ככדים, שירו מטח מהדהד ברגע המכריע. ערויל קר ליבך, עורך מעריב וגרשום שוקן, בעל הארץ, יצאו בגלוי מעל עמודי עיתוניהם (הבלתי-תלויים) לעזרת הציונים-הכלליים, הזהירו את קוראיהם מפני מסעה-המשיח של ביג"י.

האפתעה הרבה ביותר גרם דווקא המאמר של הארץ, שחשב כקרוב למיפלגה הפרו גרסיבית, אולם הנחית הפעם מהלומת-מוות למיפלגה זו.

לא פחות מהדהדת היתה יריית ענ-המישור. בישר העיתון: אם לא ישיב בן-גוריון רוב מוחלט, ישתדל להעביר כי כנסת השניה חוק-בחירות חדש, וכרזו מייד על בחירות חדשות. החוק החדש יהיה עשוי לפי המתכונת הצרפתית, הי מחלקת את הארץ לאזורים ונותנת לשר תפות של מיפלגות, הזוכה לרוב מוחלט באזור מסויים, את כל המושבים של אותו אזור. החשבון: שותפות מפא"י-פרוגר סינים-הפועל-המרחי תוכל להשיג לפי חוק כזה, 80% בכנסת השלישית.

הברק רחה, כשטיפטפו התוצאות הי ראשונות מתוך הרדיו, כבר היה ברור כי החלום (או הסיט) של דיקטטורה מפא"יית

* כנבור 25 שנים עדיין צעות הצעות כאלה מדי פעם - לאחרונה בפני יוגאל ידן. הכל שוכחים איך נולדה הצעה זו - ולאיזו מטרה.

